

Deddf Rhentu Cartrefi (Ffioedd etc.) (Cymru) 2019

2019 dccc 2

RHAN 4

GORFODAETH

Addasiadau (ddim yn newid testun)

- C1 Rhn. 4 applied (ynghyd â modifications) (1.9.2019) by Rheoliadau Deddf Rhentu Cartrefi (Ffioedd etc.) (Cymru) 2019 (Darpariaeth Drosiannol ar gyfer Tenantiaethau Byrddaliadol Sicr) 2019 (O.S. 2019/1151), rhlau. 1(2), 3

Pwerau awdurdod gorfodi i wneud gwybodaeth etc. yn ofynnol

10 Pŵer i wneud dogfennau neu wybodaeth yn ofynnol

- (1) Caiff swyddog awdurdodedig awdurdod gorfodi arfer y pwerau a roddir gan is-adrannau (2) a (3) mewn perthynas â dogfennau neu wybodaeth sy'n rhesymol ofynnol gan yr awdurdod at ddiben ymchwilio i ba un a gyflawnwyd unrhyw drosedd o dan y Ddeddf hon mewn cysylltiad ag anedd sydd wedi ei lleoli yn ardal yr awdurdod gorfodi.
- (2) Caiff swyddog awdurdodedig roi hysbysiad i berson o fewn is-adran (4) sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r person hwnnw gyflwyno, ar amser, mewn lleoliad, ac i berson a bennir yn yr hysbysiad, unrhyw ddogfennau—
  - (a) a bennir neu a ddisgrifir yn yr hysbysiad, neu sydd o fewn categori o ddogfen a bennir neu a ddisgrifir yn yr hysbysiad, a
  - (b) sydd yng ngwarchodaeth y person neu o dan reolaeth y person.
- (3) Caiff swyddog awdurdodedig roi hysbysiad i berson o fewn is-adran (4) sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r person hwnnw ddarparu, ar ffurf ac mewn modd a bennir yn

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rhentu Cartrefi (Ffioedd etc.) (Cymru) 2019, RHAN 4. (See end of Document for details)

yr hysbysiad, ac ar amser, mewn lle ac i berson a bennir yn yr hysbysiad, unrhyw wybodaeth—

- (a) a bennir neu a ddisgrifir yn yr hysbysiad, neu sydd o fewn categori o wybodaeth a bennir yn yr hysbysiad, a
  - (b) sy'n hysbys i'r person.
- (4) Y personau o fewn yr adran hon yw—
- (a) person sy'n landlord o dan contract meddiannaeth safonol neu sydd wedi bod yn landlord o dan contract o'r fath;
  - (b) person sy'n ddeiliad contract o dan contract meddiannaeth safonol, neu sydd wedi bod yn ddeiliad contract o dan contract o'r fath;
  - (c) person sy'n asiant gosod eiddo neu sydd wedi bod yn asiant o'r fath.
- (5) Rhaid i hysbysiad o dan is-adran (2) neu (3) gynnwys gwybodaeth ynghylch canlyniadau posibl peidio â chydymffurfio â'r hysbysiad.
- (6) Caiff person y cyflwynir unrhyw ddogfen iddo yn unol â hysbysiad o dan is-adran (2) neu (3) wneud copi o'r ddogfen.
- (7) Ni chaniateir ei gwneud yn ofynnol o dan yr adran hon i unrhyw berson gyflwyno unrhyw ddogfen neu ddarparu unrhyw wybodaeth y byddai gan y person hawl i wrthod ei chyflwyno neu ei darparu, mewn achos yn yr Uchel Lys, ar sail braint broffesiynol gyfreithiol.
- (8) Yn yr adran hon, mae “dogfen” yn cynnwys gwybodaeth sydd wedi ei chofnodi ar ffurfiau nad ydynt yn ffurfiau darllenadwy, ac mewn perthynas â gwybodaeth a gofnodir felly, mae unrhyw gyfeiriad at gyflwyno dogfen yn gyfeiriad at gyflwyno copi o'r wybodaeth ar ffurf ddarllenadwy.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 10 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 30\(2\)](#)
- I2** A. 10 mewn grym ar 1.9.2019 gan [O.S. 2019/1150](#), [ergl. 2\(a\)](#)

11 Trosedd o fethu â chydymffurfio â hysbysiad o dan adran 10

- (1) Mae'n drosedd i berson fethu â gwneud unrhyw beth y mae'n ofynnol i'r person ei wneud gan hysbysiad o dan adran 10.
- (2) Mewn achos yn erbyn person am drosedd o dan is-adran (1) mae'n amddiffyniad bod gan y person esgus rhesymol dros fethu â chydymffurfio â'r hysbysiad.
- (3) Mae person sy'n cyflawni trosedd o dan is-adran (1) yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy nad yw'n fwy na lefel 4 ar y raddfa safonol.
- (4) Mae'n drosedd i berson fynd ati'n fwiadol i newid, i atal neu i ddinistrio unrhyw ddogfen yr oedd yn ofynnol i'r person ei chyflwyno gan hysbysiad o dan adran 10.
- (5) Mae person sy'n cyflawni trosedd o dan is-adran (4) yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy.
- (6) Yn yr adran hon, mae “dogfen” yn cynnwys gwybodaeth a gofnodir ar ffurfiau nad ydynt yn ffurfiau darllenadwy ac mewn perthynas â gwybodaeth a gofnodir felly—

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar
gyfer y Deddf Rhentu Cartrefi (Ffioedd etc.) (Cymru) 2019, RHAN 4. (See end of Document for details)*

- (a) mae'r cyfeiriad yn is-adran (4) at gyflwyno dogfen yn gyfeiriad at gyflwyno copi o'r wybodaeth ar ffurf ddarllenadwy, a
- (b) mae'r cyfeiriad yn yr is-adran honno at atal dogfen yn cynnwys cyfeiriad at ddinistrio'r modd o atgynhyrchu'r wybodaeth.

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** A. 11 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 30(2)**
I4 A. 11 mewn grym ar 1.9.2019 gan O.S. 2019/1150, **ergl. 2(a)**

12 Trosedd o ddarparu gwybodaeth anwir neu gamarweiniol mewn perthynas â hysbysiad o dan adran 10

- (1) Mae'n drosedd i berson y rhoddir hysbysiad iddo o dan adran 10, gan honni cydymffurfio â'r hysbysiad, ddarparu gwybodaeth sy'n anwir neu'n gamarweiniol, os yw'r person—
  - (a) yn gwybod bod yr wybodaeth a ddarperir yn anwir neu'n gamarweiniol, neu
  - (b) yn ddi-hid ynghylch pa un a yw'n anwir neu'n gamarweiniol.
- (2) Mae'n drosedd i berson ddarparu gwybodaeth sy'n anwir neu'n gamarweiniol, os yw'r person—
  - (a) yn gwybod bod yr wybodaeth yn anwir neu'n gamarweiniol, neu'n ddi-hid ynghylch pa un a yw'n anwir neu'n gamarweiniol, a
  - (b) yn gwybod bod yr wybodaeth i'w defnyddio at ddiben darparu gwybodaeth gan honni cydymffurfio â gofynion hysbysiad a roddir i berson arall o dan adran 10.
- (3) Mae person sy'n cyflawni trosedd o dan is-adran (1) neu (2) yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy.
- (4) Yn yr adran hon, ystyr "anwir neu gamarweiniol" yw'n anwir neu'n gamarweiniol mewn unrhyw fater perthnasol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** A. 12 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 30(2)**
I6 A. 12 mewn grym ar 1.9.2019 gan O.S. 2019/1150, **ergl. 2(a)**

Hysbysadau cosb benodedig

13 Hysbysadau cosb benodedig

- (1) Pan fo gan swyddog awdurdodedig awdurdod gorfodi reswm i gredu bod person wedi cyflawni trosedd o dan adran 2 neu 3 yn ardal yr awdurdod, caiff y swyddog roi hysbysiad cosb benodedig i'r person hwnnw mewn cysylltiad â'r drosedd.
- (2) Hysbysiad cosb benodedig, at ddibenion is-adran (1), yw hysbysiad sy'n cynnig y cyfle i berson ryddhau unrhyw atebolrwydd i gael euogfarn am y drosedd y mae'r hysbysiad yn ymwneud ag ef drwy dalu cosb o £1000.

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rhentu Cartrefi (Ffioedd etc.) (Cymru) 2019, RHAN 4. (See end of Document for details)

- (3) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau roi swm gwahanol yn lle'r swm a bennir am y tro yn is-adran (2).
- (4) Mae hysbysiad cosb benodedig a roddir o dan yr adran hon i'w drin fel pe bai wedi ei roi o dan adran 29 o [Ddeddf Tai \(Cymru\) 2014 \(dccc 7\)](#) at ddibenion is-adrannau (2), (3) a (6) i (8) o'r adran honno (darpariaeth ynghylch sut y rhoddir hysbysïadau cosb benodedig) ac at y diben hwn mae'r cyfeiriad at "yr awdurdod trwyddedu" yn is-adran (8)(a) o'r adran honno i'w drin fel pe bai'n gyfeiriad at yr awdurdod gorfodi o dan sylw.
- (5) Ni chaniateir i dderbyniadau cosb benodedig a geir gan awdurdod gorfodi yn rhinwedd yr adran hon gael eu defnyddio heblaw at ddiben swyddogaethau'r awdurdod sy'n ymwneud â gorfodi darpariaethau'r Ddeddf hon.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** A. 13 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 30\(2\)](#)
I8 A. 13 mewn grym ar 1.9.2019 gan [O.S. 2019/1150](#), [ergl. 2\(a\)](#)

Hysbysiad am euogfarn i awdurdod trwyddedu

14 Dyletswydd awdurdod tai lleol i hysbysu awdurdod trwyddedu am euogfarn

- (1) Cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl dod yn ymwybodol bod person wedi ei euogfarnu am drosedd o dan y Ddeddf hon mewn cysylltiad ag annedd yn ei ardal, rhaid i awdurdod tai lleol gydymffurfio ag is-adran (2).
- (2) Rhaid i'r awdurdod roi hysbysiad am yr euogfarn i'r awdurdod trwyddedu a ddynodir o dan adran 3 o Ran 1 o [Ddeddf Tai \(Cymru\) 2014 \(dccc 7\)](#), neu, os oes mwy nag un awdurdod trwyddedu wedi ei ddynodi felly, i bob un o'r awdurdodau hynny.
- (3) Nid yw'r adran hon yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod tai lleol roi hysbysiad am euogfarn i awdurdod trwyddedu os cafodd yr achos a arweiniodd at yr euogfarn ei ddwyn gan yr awdurdod trwyddedu o dan adran 19.

Gwybodaeth Cychwyn

- I9** A. 14 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 30\(2\)](#)
I10 A. 14 mewn grym ar 1.9.2019 gan [O.S. 2019/1150](#), [ergl. 2\(a\)](#)

Canllawiau

15 Dyletswydd i roi sylw i ganllawiau

Wrth arfer ei swyddogaethau o dan y Rhan hon rhaid i awdurdod gorfodi roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru.

Gwybodaeth Cychwyn

- I11** A. 15 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 30\(2\)](#)

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar
gyfer y Deddf Rhentu Cartrefi (Ffioedd etc.) (Cymru) 2019, RHAN 4. (See end of Document for details)*

I12 A. 15 mewn grym ar 1.9.2019 gan O.S. 2019/1150, **ergl. 2(a)**

Ystyr “swyddog awdurdodedig” yn y Rhan hon

16 Ystyr “swyddog awdurdodedig”

Mae unrhyw gyfeiriad yn y Rhan hon at swyddog awdurdodedig awdurdod gorfodi yn gyfeiriad at berson (pa un a yw'n swyddog i'r awdurdod ai peidio) sydd wedi ei awdurdodi'n ysgrifenedig gan yr awdurdod at ddibenion y Rhan hon.

Gwybodaeth Cychwyn

- I13** A. 16 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 30(2)**
I14 A. 16 mewn grym ar 1.9.2019 gan O.S. 2019/1150, **ergl. 2(a)**

Yr awdurdod gorfodi at ddibenion y Rhan hon

17 Awdurdodau gorfodi

- (1) At ddibenion y Rhan hon, yr awdurdod gorfodi mewn perthynas ag ardal awdurdod tai lleol yw pob un o'r canlynol—
  - (a) yr awdurdod tai lleol ar gyfer yr ardal, a
  - (b) yr awdurdod trwyddedu ar gyfer yr ardal.
- (2) Ond ni chaiff awdurdod trwyddedu sydd, yn rhinwedd is-adran (1)(b), yn awdurdod gorfodi ar gyfer ardal awdurdod tai lleol, arfer unrhyw swyddogaeth awdurdod gorfodi mewn perthynas â'r ardal honno, na dwyn achos o dan adran 19 mewn perthynas â'r ardal honno, heb gael cydsyniad ysgrifenedig ymlaen llaw gan yr awdurdod tai lleol ar gyfer yr ardal.
- (3) Caniateir i gydsyniad o dan is-adran (2) gael ei roi yn gyffredinol neu mewn perthynas ag achosion penodol neu swyddogaethau penodol.
- (4) At ddibenion yr adran hon, ystyr “awdurdod trwyddedu” yw person sydd wedi ei ddynodi'n awdurdod trwyddedu o dan adran 3 o Ran 1 o Ddeddf Tai (Cymru) 2014.
- (5) Yn y Rhan hon, mae cyfeiriadau at ardal awdurdod gorfodi yn gyfeiriadau at yr ardal y mae'n awdurdod gorfodi ar ei chyfer, neu'r ardaloedd y mae'n awdurdod gorfodi ar eu chyfer, yn ôl y digwydd.

Gwybodaeth Cychwyn

- I15** A. 17 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 30(2)**
I16 A. 17 mewn grym ar 1.9.2019 gan O.S. 2019/1150, **ergl. 2(a)**

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rhentu Cartrefi (Ffioedd etc.) (Cymru) 2019, RHAN 4. (See end of Document for details)

Rhannu gwybodaeth a'r pŵer i ddwyn achos troseddol

18 Darparu a defnyddio gwybodaeth gan awdurdodau gorfodi

- (1) Os yw awdurdod gorfodi yn gofyn am wybodaeth gan awdurdod gorfodi arall, rhaid i'r awdurdod arall hwnnw gydymffurfio â'r cais oni bai ei fod yn ystyried y byddai gwneud hynny yn anghydnaws ag arfer ei swyddogaethau (gan gynnwys swyddogaethau sy'n arferadwy ar wahân i fod o dan y Rhan hon).
- (2) Yr wybodaeth y gellir gofyn amdani gan awdurdod gorfodi o dan is-adran (1) yw gwybodaeth y mae'r awdurdod hwnnw wedi ei chael—
  - (a) o dan yr adran hon, a
  - (b) fel arall wrth arfer ei swyddogaethau o dan y Rhan hon.
- (3) Caiff awdurdod gorfodi ddefnyddio gwybodaeth o fewn is-adran (5)(a), (b) neu (c) at unrhyw ddiben sy'n gysylltiedig ag arfer swyddogaethau'r awdurdod o dan y Rhan hon.
- (4) Yn ogystal â hynny, caiff awdurdod gorfodi ddefnyddio gwybodaeth o fewn is-adran (5)(a) neu (b) at unrhyw ddiben sy'n gysylltiedig ag arfer unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau o dan Ran 1 o [Ddeddf Tai \(Cymru\) 2014 \(dccc 7\)](#) (“Deddf 2014”).
- (5) Yr wybodaeth yw honno—
  - (a) sydd wedi ei darparu iddo gan awdurdod gorfodi arall o dan is-adran (1);
  - (b) y mae'r awdurdod gorfodi wedi ei chael fel arall wrth arfer ei swyddogaethau o dan y Rhan hon;
  - (c) y mae ganddo, yn rhinwedd adran 36 o [Ddeddf 2014](#), ganiatâd i'w defnyddio at ddibenion sy'n gysylltiedig ag arfer ei swyddogaethau o dan Ran 1 o'r [Ddeddf honno](#).
- (6) Nid yw adran 17(2) yn gymwys mewn perthynas â'r swyddogaethau a roddir i awdurdod gorfodi gan yr adran hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I17 A. 18 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 30\(2\)](#)

I18 A. 18 mewn grym ar 1.9.2019 gan [O.S. 2019/1150](#), [ergl. 2\(a\)](#)

19 Pŵer awdurdod trwyddedu i ddwyn achos troseddol

Caiff awdurdod gorfodi sy'n awdurdod trwyddedu ddwyn achos troseddol mewn cysylltiad â throedd yr honnir iddi gael ei chyflawni o dan y [Ddeddf hon](#) mewn cysylltiad ag annedd sydd wedi ei lleoli yn ei ardal (ond mae hyn yn ddarostyngedig i adran 17(2)).

Gwybodaeth Cychwyn

I19 A. 19 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 30\(2\)](#)

I20 A. 19 mewn grym ar 1.9.2019 gan [O.S. 2019/1150](#), [ergl. 2\(a\)](#)

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar
gyfer y Deddf Rhentu Cartrefi (Ffioedd etc.) (Cymru) 2019, RHAN 4. (See end of Document for details)*

PROSPECTIVE

Cyfyngiadau ar derfynu gan landlord gontractau meddiannaeth safonol

[^{F1}20] Cyfyngiadau ar derfynu contractau meddiannaeth safonol

Mae Atodlen 9A i [Ddeddf Rhentu Cartrefi \(Cymru\) 2016 \(dccc 1\)](#) yn cynnwys darpariaeth yn ymwneud â chontractau meddiannaeth safonol sy'n atal landlord rhag rhoi hysbysiad yn ceisio meddiant o annedd o dan adran 173 neu 186 o'r Ddeddf honno, neu o dan gymal terfynu'r landlord, os nad yw'r landlord wedi cydymffurfio â darpariaethau yn y Ddeddf hon sy'n ymwneud â thaliadau gwaharddedig a blaendaliadau cadw a gedwir.]

Diwygiadau Testunol

F1 [A. 20](#) wedi ei amnewid (7.6.2021) gan [Deddf Rhentu Cartrefi \(Diwygio\) \(Cymru\) 2021 \(asc 3\)](#), **aa. 6(5)(a)**, **19(3)**

Gwybodaeth Cychwyn

I21 [A. 20](#) ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 30(2)**

Canllawiau i awdurdod trwyddedu o dan Ran 1 o Ddeddf Tai (Cymru) 2014

21 Diwygio adran 41 o Ddeddf Tai (Cymru) 2014

Yn adran 41 o Ddeddf Tai (Cymru) 2014 (canllawiau o dan Ran 1 o'r Ddeddf), ar ôl is-adran (2) mewnosoder—

“(2A) Caiff canllawiau a roddir i awdurdod trwyddedu gynnwys (ymysg pethau eraill) ddarpariaeth ynghylch materion sydd i'w hystyried gan awdurdod trwyddedu wrth benderfynu a yw methiant i ad-dalu swm unrhyw daliad gwaharddedig neu flaendal cadw (o fewn ystyr Deddf Rhentu Cartrefi (Ffioedd etc.) (Cymru) 2019) yn effeithio ar addasrwydd person i gael ei drwyddedu o dan y Rhan hon.”

Gwybodaeth Cychwyn

I22 [A. 21](#) ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 30(2)**

I23 [A. 21](#) mewn grym ar 1.9.2019 gan [O.S. 2019/1150](#), **ergl. 2(b)**

Statws

Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rhentu Cartrefi (Ffioedd etc.) (Cymru) 2019, RHAN 4.